

Forfatter: Fortegnelsen over Trykkefrihedens Skrifter II, stk. 10

Titel:

Citation: "Fortegnelsen over Trykkefrihedens Skrifter II, stk. 10", i *Luxdorps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 2, Fortegnelse paa alle de Skrifter som siden Trykfriheden ere udkomne, stk. 1-30, anm. nr. 1-447, dækkende 14.09.71-13.09.72*, Kanneworff, 1772, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-4_002-shoot-workid4_002_010.pdf (tilgået 16. maj 2021)

Anvendt udgave: Luxdorps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 2, Fortegnelse paa alle de Skrifter som siden Trykfriheden ere udkomne, stk. 1-30, anm. nr. 1-447, dækkende 14.09.71-13.09.72

Ophavsret Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen.](#)

[↶](#)

145 Fortegnelsen

over alle udkomne

Skrifter,

siden

Trykfriheden.

[↶](#) Anden Aargang, 10. Stykke.

[↶](#) No. 109.

[↶](#) Raadmand Christian Braunman Tullins samtlige Skrifter. Andet Bind. Kiøbh., trykt hos N. Møller Kongel. Hof-Bogtrykker 1771. Koster Subscriberterne ligesom det første Bind. Stor 1 Alph. 1 1/2 Ark m. 8vo.

[↶](#) Det er soleklart, at dette Bind er af langt ringere Værdie end det første, som indeholder vores berømte Tullins Poesier, og der iblant hans Mester-Stykker. Her er omtrent Halvparten af (i ald Sandhed) af- brudte Tanker om adskillige Materier, som 2den Aargang.

2

[↶](#) 146

[↶](#) han har efterladt sig, gandske vist ikke, i den Tanke, at de i deres nærværende Skikkelse skulle komme for Lyser. Her fattes allevegne Orden og Sammenhæng, — Fuldstændighed — Paalidelighed — m. m. som Udgiverne meget oprigtigen tilstaae i en Forer- indring i hvor de gjøre sig megen Umage for at undskylde disse Mangler, og at forsvare disse afbrudte Tankers Bekiendtgjørelse. Vi unde dem hierteligen gierne, at Subscriberterne antage deres Aarsager for gyldige. Men der skal dog meget til den Indbildning, at have herved givet Publikum en Plan i Hænderne, hvorved enhver oplyst Mand kan blive en god Skribent, uden at gjøre sig syn- derlig Umage derfor. „Han behøver kun at optegne sine Tanker, ligesom de falde ham ind o. s. v. (see den næst sidste Side af Forerindringen). Er denne Maade da saa ube- kiendt? og behøve vi vel 2de hele Bind

[↶](#) Afb. Tanker til Beviiis herpaa? No. 110 Raad til Mødre, som ville selv opamme deres Børn. Ved Madame A. le Re- bours. Efter den anden, paa nye igien- nemseet og meget forøgede Udgave, af det Franske oversat i Dansk ved B. I. Lodde.

3

[↶](#) 147

[↶](#) Kiøbenh. 1771. Findes tilkiøbs i den Mummiske Boglade paa Bosen No. 5. for 2 Mark 8 Skil. Stor 7 Ark mindre et Blad m. 8vo.

[↶](#) „1 Art. Om hvad man har at tage i Agt strax efter Fødselen, og medens man giver at die. 2. Om Maaden at behandle de smaa Børn. 3. Om de Uleiligheder, som man undgaaer, naar man selv opammer sine Børn. 4. Den Vane at sette Børn ud til Ammer, er en Aarsag til Folkemængdens Aftagelse. Særdeles Betragtninger over de Uleiligheder, som flyde af den Vane, Konerne paa Landet have, at ikke begynde at give deres Børn Die, førend den 2den eller 3die Dag, efter at de have gjort Barsel." Disse ere Materierne, som behandles i dette særdeles nyttige Skrift, ved hvis Oversættelse Hr. Lodde har paa nye gjort sine Landsmænd en vigtig Tieneste. Maatte det kun have mange saadanne Læserinder, som vi ønske, som læse med Agtsomhed og Eftertanke, som have Moed nok til at overvinde Moder og indgroede Fordomme, og ved at følge Naturens stærke Vink gjøre sig selv og deres Børn lykkelige. „Dersom det var Moden siger. Forfat. Sid. 58. At enhver Kone

4

[↶](#) 148

☒ skulde beholde sine Børn, og en Moder faldt da paa at overgive sine til en andens Pleye, da vilde alle hendes Naboersker ka- ste Stene efter hende og ansee hende med Billighed, som et unaturligt Fruentimmer."

☒ No. 111.

☒ Om Odin og den Hedniske Gude-

☒ Lære og Guds Tieneste udi Norden. Af Peter Friderich Suhm. Kiøbh. 1771. Trykt og findes tilkiøbs hos Brødrene Berling. Saa og udi den Mummiske Boglade paa Børsen No. 5. Koster 1 Rdlr. 1 Mark. Stor 382. Sid. 4.

☒ No. 112.

☒ Gerhard Schønning Norges Riges

☒ Historie Første Deel, indeholdende Rigets ældste Historie fra dets Begyndelse til Harald Haarfagers Tider. Trykt i Sorøe 1771. Bekostet af Heinek Mumme og Faber paa Børsen i Kiøbh. Og sælges sammesteds for 2 Rdlr., stoer 3 Alph. 5 Ark. tillige med et Landkort.

☒ Om Verdien af tvende Verker, som disse, behøve vi ey at erindre vore Læsere. Hr.

5

☒ 149

☒ Forfatternes berømte Navne og bekiendte Fortienester, fornemmeligen i at oplyse disse Nor- diske Rigers Historie, ere noksom Borgen for, at Titlerne ikke bedrage nogen. Saa meget hellere kan vi forbigaae, at give nogen videre Efterretning eller Bedømmelse over disse med stor Lærdom opfyldte Skrifers Indhold: Hvilken desuden ikke kunde blive enten de Høylærde Forf. Arbeyde saa værdig, eller Læ- serne saa nyttig, som vi ønskede, naar vi ikke vilde blive vidtløftigere, end vores Plan tillader. Man merker ellers letteligen, at Hr. C. R. Suhms Afhandling er at ansee som den 3die Tome af et stort Verk over den Nordiske Historie, hvis Fortsættelse man maa med Begierlighed vente (s. Fortal.) De 2 Foregaaende ere bekiendte; Forsøg til et

☒ Udkast af en Historie over Folkenes Oprindelse i Almindelighed, som en Indledning til de Nordiske Folkes i Særdeleshed, som udkom 1769. Og om de Nordiske Folkes ældste Oprindelse

☒ 1770. Ligeledes udgav Hr. Prof. Schønning

☒ 1769. Afhandling om de Norskes, og endeel andre Nordiske Folkes Oprindelse, som Indledning til den Norske Historie. o. s. v.

6

☒ 150

☒ No. 113.

☒ Tvilling-Rigernes Taksigelse til Forsynet over Kong Christian den Syvende, tilligemed Kiøbenhavns Borgeres Glæde over de vigtige Tildragelser d. 17de Jan. 1722. Kiøbh. Trykt hos P. H. Høecke, og sælges sammesteds, samt paa Bogladerne for 4 Skil., stor 1 Ark i 8vo.

☒ Denne Taksigelse er skreven i en god ærlig Tone, men er for Resten aldeles ikke noget Mester-Stykke. Det Prosaiske kan endda til Nød gaee an, men Versene ere elendige, f. Ex. Sid. 14.

☒ Hør Christians milde Svar: I mine Norske Gutter,

☒ Som for mit Liv, mit Blod Jer Næver ey indputter,

☒ Som staae for Mand, og naar det giæl- der ey er seen o. s. v.

☒ Dette og flere lige saa skønne Steder vise noksom, at denne Forfatter ey er skabt til at være Poet.

7

☒ 151

☒ No. 114.

☒ De Danske Kongers Souveraine Magt,

✂ viist, og beviist i Anledning af 17de Jan. til Undersaatternes nye Lyksalighed og Glæde. Kiøbh. Trykt hos P. H. Høecke 1772 og selges sammesteds, samt paa Byens Boglader for 4 Skil., stor 1 Ark i 8vo.

✂ Er skreven i samme Smag, som fore- gaaende, undtagen at Versene ere lidt taaleligere og derimod det Prosaiske mere mat. Uden Tvil er den Franske Receptmager For- fatter til dem begge to.

✂ No. 115.

✂ En Satyrisk Fortegnelse paa endeel Pretiosa, Guld & c. som er funden paa Gaden d. 17 Januarii og som ved offentlig Auction til de Høystbydende skal bortselges d. 32 Jan. som først kommer, ved Gammelstrand & c. Kiøbenh., trykt og selges hos Høecke for 2 Skil., stor 1/2 Ark i 8vo.

✂ Dette taabelige og kiædsommelige Sammensurium indeholder ikke et eeneste vittigt Indfald, og er noget nær jasket sammen for at fortiene lidt til Brændeviin. Skal det

8

✂ 152

✂ finde noget Bifald, bliver det vist kun paa Auctions-Stedet; thi hos Folk som har ringeste Smule af Smag, duer det ey til andet, end at læse sig ærgerlig eller i Søvn paa.

✂ No. 116.

✂ Den brave Holmens Magtes glade

✂ Indtog i de smukke Huuse paa den mærkværdige St. Autonii Dag 1772., Kiøbh. hos Svare: 4 Skil., 1 Ark i 8vo.

✂ Efter ald Anseende har denne Forfatter selv været med i Indtoget; thi baade er hans Stii og Fornuft-Slutninger Matrosmæssige — Med samme Tryghed, som en Panglos forsikkrer, at denne Verden er af alle muelige den beste, og Thundertentronckh det beste Slot i denne beste Verden, med samme Tilforladelighed paastaaer denne Skribent Pag. 14 og 15. At dette begangne Røverie var Guds Veye og altsaa ingen Synd. „Thi, siger vor Forfatter, disse Folkes Gods var jo Tyve-Gods, naar det nu blev røvet, kom det blant Publikum igien, som det var stiaalet fra. Videre: hvis de efter Kongens Ordre skulde været straffede, og deres Gods

9

✂ 153

✂ confiskeret til de Fattiges Nytte; kunde disse Kræltringer læt forstukket det Beste, deres fattige Næste til uboedelig Skade, og faaledes fixeret Magistraten; Men paa denne Maade mistede de det altsammen. Ergo: var den existerende Maade den beste, Himlen kunde udtænke at straffe dette Skarns Pak paa. Qvod erat demonstrandum. Der kunde maa- skee gøres nogle Indvendinger mod denne Slutning; f. Ex. har disse Folk ikke haft deres Næring af andre, end blot allene af den brave Holmens Magt? Om saa var, blev da den brave Holmens Magt mindre strafværdig end de, der tog mod deres Besøgelser? og endelig, naar nu alt dette var afgjort, er det da vel tilladt i en Staat selv at tage sig til Rette? dog disse og flere Erindringer kan vi ligesaa gjerne spare, da de vist gaae langt over Forfatterens Horizont.

✂ No. 117.

✂ Dissertatio epistolica super Col, 2, 18. Es. 1, 29. 2 Thess. 2, 13. Aliisque locis quam viro excellentissimo & summe venerabili Joanni Andreae Cramer, S. S. Theolo- giæ Doctori, ejusdem nuperrime apud Hav-

10

✂ 154

✂ nienses Professori P. O. & S. Regiæ Majestatis Daniæ & Norvegiæ a Concionibus Sacris Germanicis, jam vero Generalis Superintendentis apud Lubecenses magistratum capessenti, dolorem suum ex abitu tanti viti conceptum, publice testaturus, dijudicandam offert Joannes Henricus Tauber, Havniæ 1771. Literis Berlingianis 4 og et halv Ark

✂ i 4to. Faaes i den Mummiske Boglade for 1 Mark.

✂ Tak være Hr. Tauber, at han vilde være en Tolk for sine studerende Medborgeres Skiønsomhed paa Hds. H. D. Cramers Fortjenester, og offentligen aflegge et Vidnesbyrd paa den Bedrøvelse, med hvilken de ansaae denne store, denne elskværdigste Mands Bortreyse fra vores Academie. Ingen var og hertil mere berettiget end Hr. Tauber, der ikke alleneste var Hds. H. flittigste Tilhørere, men og havde Leylighed til ved daglig

Omgang mere at kiende hans ypperlige Egenskaber. De 5 første og ligesaa mange sidste Sider af denne Afhandling, som er skrevet i Form af et Brev til Hr. Superintendenten, vise hvor vigtig en Mand han var for Videnskaberne, saavel i Almindelighed, som i sær

11

[X](#) 155

[X](#) de Theologiske, hos os, og hvor stor Aarsag vi have altsaa til at beklage det Tab, som vi have gjort ved hans Skilsmisse. Det øvrige indeholder artige Anmerkninger til en Deel Skriftens Steder, hvorved de i Titelen benævnte fornemmeligen ere blevne oplyste. For at gjøre lærde Læsere opmærksomme, anføre vi at Forf. ved Θρησκεια τω αγγελω

[X](#) Col. 2, 18. forstaaer den Jødiske Religion (see Gal. 3, 16. sammenlignet med Ap. G. 7, 53. og Hebr. 2, 5. —) hvor i han følger Hds. Højærv. Ειλεσο υμας ο Θεος απ αρχης — 2 Thess. 2, 13. er efter Forf. Forklaring: Gud haver udfriet eder af (Satans) Herredømme. En liden Oplysning bør vi og give til et Sted S. 30. hvor Hr. T. nævner Hr. Stav- nings Anmerkninger til de 4 første Cap. af 1 M. B. hvilket halve Ark er ventelig for de fleste Læsere ubekjendt, saa de letteligen herover kan blive nysgierrige. Vi vil da her anføre den hele Titel, men først bede Læseren, at han ikke for hastig bliver fortredelig over denne sin Uvidenhed, eller vredes paa os, fordi vi ikke kan sige, hvor dette Skrift er at bekomme. (ventelig hos Forfat.)

12

[X](#) 156

[X](#) No. 118.

[X](#) Korte Anmærkninger over enkelte Steder af det gamle og nye Testamentes Bøger. Af Østerlandenes, saavel som Romernes, Grækernes og andre Folke-Arters Alderdomme og Skikke, af gamle verdslige Skribenteres Vidnesbyrd, af Ordenes egentlige Bemærkelse i begge Sprogene, til visse Steders, Fortællers og Talemaaders desto nøyere Oplysning og Forstand, med Flid samlede og udgivne af Iørgen Stauning, Medtiener i Ordet til vor Frue Menighed i Aarhus, trykt i Aalborg Bogtrykkerie 1771. 8vo.

[X](#) Ei! prægtige Titel! — hvorefter følger paa 2 Blade (vi fraregne For- og EfterTalen) Anmerkninger tagne, man merke vel! af Schuberti Theologia Dog. (Pf.) Pheifferi Dub. vex. o. s. v. Vi troe derfor, at have opdaget en betydelig Trykfejl i Hr. T. Afhandling: at neml. proletariæ staaer i Steden for proletariis paa det anførte Sted.

[X](#) Men vi hør ikke heller forbigaae en anden læseværdig Prøve paa Hr. T. særdeles Flid, Indsigt og Efertanke i Biblens Forklaring, som udkom i Begyndelsen af forrige Aar.

13

[X](#) 157

[X](#) No. 119.

[X](#) Interpretatio Dizti Math. 16, 19. Qvam

[X](#) Viro Eminentissimo & summe venerabili Christiano Michaeli Rottböll, Sacrarum litterarum Doztori, S. S. Theol. Professori Sorano, & Sacrorum Antistiti Curioniqve Maximo ad ædem, quæ Hafniæ est S. S. Trinitati dicata: in medium attulit, novisque argumentis firmavit Joannes Henricus Tauber. Hafniæ litteris Godichianis 22 Sider

[X](#) 4to. Tilkiøbs i den Mummiske Boglade for 10 Skil.

[X](#) En Lykønskings-Skrivelse til H. H. Biskop Rottbøl, som i de faa Aar, han var, som Præst til Trinitatis Kirke, har gjort sig høyt agtet og elsket af de Studerende.

[X](#) No. 120.

[X](#) Tanker at synge til Kongens høye

[X](#) Fødsels-Dag d. 29 Jan. 1772 af troe Undersaatter. Melodien kan. være: Min Philander Tiden minder — Kiøbenhavn. Trykt med Godiches Skrifter og sælges sammesteds for 4 Skil. 1 Ark i 8vo.

14

[X](#) 158

☒ Indeholder nogle simple, men tillige temmelig gode og flydende poetiske Betragtninger over tretten Bibelske Sprog, som ere anvendte til at lykønske Kongen. Til Slutning er anført et Ønske til Dr. Juliane, og et til Prinz Friderich.

☒ No. 121.

☒ Det frelste Tvilling-Riges Fryd over

☒ sin elskte og frelste Konge paa allerhøystsammes høye Fødsels-Dag d. 29 Januar. 1772. Kiøbenh. trykt og selges hos A. F. Stein for 4 Skil. 1 Ark 4to. Og

☒ No. 122.

☒ Nordens Glæde forestillet i en Ode i Anledning af Kong Christ. den 7des høye Fødsels-Fest d. 29de Jan. 1772. Kiøbenh. Trykt hos P. H. Høecke, og selges hos Pelt paa Børsen og Mad. Kannevorf i Silkegaden for 4 Skil. 1 Ark 4to.

☒ Det første er et temmelig smukt og flydende, det sidste et passabelt Leyligheds Vers.

☒ No. 123.

☒ Rigernes Bøn til Kongen, at han vil

☒ handthæve det Gode, men afhielpede det

15

☒ 159

☒ Onde, som under Struensee er stiftet. Paa allerhøystsammes Fødsels-Dag d. 29 Jan. 1772. Kiøbh., trykt og selges hos A. F. Stein for 4 Skil. 1 Ark 4to.

☒ Versene i sig selv betragtede kan gandske vel gaae an; og at Tankerne for den største Deel ere ypperlige er ingen Under, da de fast alle ere laante af Hr. C. R. Suhms Brev og Philodan — Et par Ønsker har dog denne Forfat, som ere hans egne Indfald:

☒ nemlig, at de afskaffede Fester rnaatte igien helligholdes, og Waysenhuset settes paa den gamle Fod. Der første,

☒ troe vi sikkert vilde formedelst Lediggang foraarsage større Skade end Nytte. Men om det sidste Ønske (som i sær synes at ligge Forfat. paa Hiertet) er nyttigt eller skadeligt, tør vi ey med Vished dømme. Dog maae vi tilstaae, at vi ikke have de fordeelagtigste Tanker om Waysenhusets forrige Tilstand, naar den gamle Slendrian i alt skulde følges. Den nye Indretning vilde maaskee bleven alt for Tydsk. Men kunde der ikke gaaes en Middelvey?

☒ No. 124.

☒ Den fængslede Struensees Tanker og Betænkninger paa den for os glædelige, men for

16

☒ 160 ham bedrøvelige Kong Christian den 7des vigligste Geburts-Dag. Kiøbenh. 1772. Trykt og sælges hos L. N. Svare for 2 Skil. 1/2 Ark 8vo.

☒ Hoved-Indholdet af det, denne Vrævlere paa Struensees Vegne fortæller os, er at enhver har sin Tid, og derimod har vi ikke et Ord at indvende — Endog taabelige Skribentere have deres Tid, thi var ikke det, hvor vilde da B**n faae Forlæggere til dette og andre elendige Fostere, som han særdeles i denne Tid i saa stor Overflødighed yngler af sig?

☒ No. 125.

☒ Kiøbenhavns Promemoria over den meget

☒ mærkværdige Begivenhed, som skede d. 17 Jan. 1772. Sangviis forfattet under den Melodie. Det største Glædes-Flag. Kiøbenh., trykt og selges hos A. I. Stein for 4 Skil. 1 Ark i 8vo. Baade i Henseende til Tanker og Riim kan denne Prom. ey fortiene mere end Navn af en temmelig god Gade-Vise. Forf. har været saa forsigtig at sette Melodie paa den, mueligt paa det han kunde have den Vellyst, at høre denne sin

☒ Arie synge og spille over alt blant Folk af den fineste og beste Indsigt. Men til

Uald Uhæld er Melod. net op ligesaa Gammeldags, som Visen. Vi kan derfor ey lykønske ham med høyere Kienderes Bifald, end Matronernes i Vartov eller Abel Catrines Boder.